

РЕКОМЕНДАЦІЇ КРУГЛОГО СТОЛУ “ПРАВА ЛЮДИНИ І ПОЛІЦІЯ У СУЧАСНОМУ СВІТІ”, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПАМ’ЯТІ СЕРГІЯ ЛЕОНІДОВИЧА ЛИСЕНКОВА

12 квітня 2018 р. на базі НАВС (м. Київ) кафедрою теорії держави та права проведено круглий стіл, присвячений пам’яті Сергія Леонідовича Лисенкова. Цей науковий захід став продовженням традиції щорічних наукових форумів, започаткованих кафедрою у 2010 році щодо увічнення пам’яті та популяризації наукового доробку кафедральних вчених та керівників наукових шкіл.

Учасники зібрання обмінялися думками з цілої низки актуальних проблем, а саме: прав і свобод людини та громадянина, механізму їх реалізації, характеристики окремих галузей та інститутів права, проблем громадянського суспільства і правової держави, інновацій в юридичній освіті, методологія сучасного правознавства. Значне місце у роботі круглого столу було відведено проблематиці дотримання прав і свобод людини та громадянина у діяльності правоохоронних органів, особливостей режиму законності на сучасному етапі розвитку громадянського суспільства та правової держави, підвищення ефективності функціонування механізму та апарату сучасної демократичної держави тощо. Вдалося детально обговорити наукову спадщину видатного вченого С.Л. Лисенкова та досягнення його наукової школи. У процесі обговорення констатувалося, що проблематика прав та свобод людини і громадянина не втрачає своєї актуальності на сучасному етапі функціонування механізму Української держави, і вимагає постійної уваги з боку наукової громадськості.

У роботі круглого столу взяли участь науково-педагогічні працівники Національної академії внутрішніх справ, науковці закладів вищої освіти України, курсанти, студенти, ад’юнкти та аспіранти, яких цікавлять питання, пов’язані з правами та свободами людини та громадянина, механізму їх реалізації. Учасники круглого столу “Права людини і поліція у сучасному світі”, присвячений пам’яті С.Л. Лисенкова, набули досвіду публічних виступів перед широкою аудиторією та ведення наукових дискусій, поглибили знання з актуальних питань існування держави та права в сучасний період.

За результатами круглого столу “Права людини і поліція у сучасному світі”, присвячений пам’яті С.Л. Лисенкова рекомендувати:

- окремі положення наукових тез, що представлені на даному заході використати при підготовці та удосконаленні навчально-методичних матеріалів для навчальних дисциплін “Юридична деонтологія”, “Теорія держави та права”.

- у подальшому, при дотримання відповідних вимог передбачених порядком видачі диплома про вищу освіту з відзнакою в Національній академії внутрішніх справ, врахувати опубліковані в електронному збірнику “Круглого столу права людини і поліція у сучасному світі, присвячений пам’яті С.Л. Лисенкова”, як одну з підстав для отримання диплома з відзнакою.

Пам'яті Сергія Леонідовича Лисенкова

В листопаді цього року виповниться 69 років від дня народження та більш як 45 років науково-педагогічної діяльності відомого правознавця - вченого і педагога Лисенкова Сергія Леонідовича. На жаль вже 12 років як він пішов з життя.

Лисенков С.Л. у вересні 1967 року поступив на навчання до юридичного факультету Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, де слухав лекції загальновідомих українських правознавців, зокрема П.Е. Недбайло, В.В. Копейчикова, В.В. Цветкова, В.Г. Гончаренко, Я.М. Брайніна, Д.С. Сусло та інших.

Після закінчення університету працював слідчим прокуратури Ленінського району м. Києва, а у 1972 році вступив до аспірантури Інституту держави і права АН України і з цього часу розпочалася його плідна та багатогранна наукова і педагогічна діяльність. У 1975 році С.Л. Лисенков за науковим керівництвом професора А.П. Тарана завершив наукову підготовку в аспірантурі інституту та проведення дисертаційного дослідження і захищає кандидатську дисертацію за темою: "Гарантії прав і свобод особи", а в подальшому продовжує наукову діяльність в цьому ж інституті на посаді молодшого наукового співробітника.

Як перспективного науковця і педагога Лисенкова С.Л. відбирають для проходження служби в органах внутрішніх справ та у червні 1977 призначають на посаду викладача кафедри державно-правових дисциплін Київської вищої школи МВС. На більш як 20 років він пов'язав свою наукову і педагогічну діяльність з КВШ МВС, нині Національною академією внутрішніх справ України, в якій працював на посадах старшого викладача, доцента, заступника начальника кафедри державно-правових дисциплін. На громадських засадах виконував обов'язки вченого секретаря Вченої Ради. За значні наукові досягнення, активну педагогічну діяльність йому у 1979 р. присвоюється вчене звання доцента.

У 1983 призначається на посаду знову створеного факультету №1, на якій докладає багато зусиль щодо забезпечення організаційного становлення цього факультету, перебудови навчального процесу, добору і підготовки адміністративно-командного складу, зміцнення матеріально-технічної бази. За досягнуті успіхи у розбудові факультету Лисенков С.Л. неодноразово відмічався і заохочувався керівництвом та колегією МВС України, МВС СРСР, Київської вищої школи МВС.

Водночас він проводив активну громадську роботу, зокрема необхідно відмітити постійну та активну участь С.Л. Лисенкова у популяризації юридичних знань серед населення України, м. Києва та Київської області, інформуванні співробітників органів внутрішніх справ України, центрального апарату МВС України щодо актуальних проблем розвитку державності та правової системи в Україні.

У зв'язку зі створенням кафедри теорії та історії держави і права у 1989

році він її викладачами був обраний, а керівництвом КВШ призначений її начальником. В період керівництва кафедрою йому вдається створити, за рахунок підготовки кадрів міцний науково-педагогічний колектив, який вважався на той час одним із найкращих в Академії і професійно підготовлених в Україні. Під його науковим керівництвом розробляються і запроваджуються в навчальний процес Академії нові теоретико-історичні нормативні та спеціальні навчальні юридичні дисципліни, здійснюється їх навчально-методичне та кадрове забезпечення.

Проте погіршення стану здоров'я змусило його звернутися у 1992 році до керівництва академії з проханням перевести на посаду професора кафедри теорії держави та права, яку він обіймав по 1999 рік.

На перехресті тисячоліть С.Л. Лисенкова життя знову звело з Владленом Гнатовичем Гончаренком – академіком, професором, унікальним фахівцем у криміналістиці, якого призначили ректором академії прокуратури, що тільки створювалася у той час, а Сергія Леонідовича - на посаду першого проректора. Сергій Леонідович поклав багато сил, здоров'я і праці для становлення цієї академії, організації навчального процесу, встановлення організаційних зв'язків з Генеральною прокуратурою, законодавчого і наукового забезпечення організації і діяльності прокуратури України. У 2001 році йому було присвоєно звання державного службовця 3-го рангу (генерал-майора).

У 2002 році С.Л. Лисенков звільнився з органів прокуратури і перейшов на роботу до академії прокуратури на посаду першого проректора і завідуючого кафедрою теорії та історії держави і права. Під його керівництвом було створено відділення довузівської підготовки; відкрито Студентський дискусійний клуб; отримана ліцензія на підготовку за спеціальністю "Правознавство" за освітньо-кваліфікаційним рівнем "спеціаліст", "магістр"; Академію було визнано акредитованою за четвертим рівнем з напрямку 0601 Право; розпочали роботу кафедра прав людини, міжнародного та європейського права, а також редакція науковий журнал "Вісник академії адвокатури України".

У науковій сфері С.Л. Лисенков відомий як талановитий вчений та організатор науки, один із провідних вітчизняних фахівців в області теорії держави і права та конституційного права. Він був автором понад 100 наукових та навчально-методичних праць, з них 5 особистих монографій, підручників і посібників та 10, що було написано у складі авторських колективів.

Лише за останні 10 років його життя побачили світ навчальні посібники "Теорія держави і права" (1995 р.) та "Загальна теорія держави і права" (1997 р.), підручник "Основи конституційного права України" (1997 р.), Основи держави і права, Основи правознавства, підручник для загальноосвітніх шкіл, Коментар до Закону України "Про Конституційний Суд України", Коментар до Закону України "Про вибори народних депутатів України".

За час роботи в академії С.Л. Лисенковим підготовлено 6 кандидатів наук, які успішно завершили дисертаційні дослідження з проблем прав і свобод людини та їх забезпечення в діяльності правоохоронних органів.

Він успішно працював над багатьма державно-правовими проблемами, але найбільший внесок зробив у розробку вищезгаданих наукових напрямків і є

одним із засновників сучасної української школи з проблем прав і свобод людини та механізму їх реалізації. Завершував дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеню доктор юридичних наук за темою «Культурні права людини та їх забезпечення».

Своїми науковими працями він збагатив юридичну науку, вони одержали широке визнання як в Україні, так і за межами держави. Його праці відрізнялися ґрунтовністю, докладністю, новизною постановки проблем та оригінальністю їх вирішення.

Чималий внесок зробив С.Л. Лисенков і в розробку чинного законодавства та вдосконалення практики його застосування, він брав активну участь у нормотворчій роботі по створенню системи законодавства незалежної України, зокрема, був одним із співавторів проекту закону України «Про нормативно-правові акти», здійснював експертизу більшості законопроектів, що стосувалися діяльності прокуратури, прав людини, місцевого самоврядування. Положення, що закладені в його теоретичних працях, й сьогодні використовуються в державних і правових програмах, законодавчих актах.

Професор С.Л. Лисенков – був і залишається у пам'яті шанованою усіма людиною високих духовних якостей, талановитим педагогом та науковцем, який зробив значний особистий внесок у підготовку висококваліфікованих юристів та фахівців органів внутрішніх справ, прокуратури та адвокатури України. Своїми науковими працями, глибокими за змістом, завжди цікавими та яскравими лекціями він здобув для себе загальну повагу і вдячність багатьох поколінь науковців, педагогів, слухачів, курсантів і студентів.

На превеликий жаль Сергій Леонідович не зміг завершити всі свої величні та добрі справи, передчасно, після тяжкої хвороби у неповні 57 років його не стало. Сумуючи за ним, ми всі згадуємо його з вдячністю. Не тільки для викладачів нашої кафедри, але й для багатьох інших він зробив багато доброго і світлого. Пам'ятаємо Сергія Леонідовича і будемо пам'ятати.

Професор кафедри теорії держави та права НАВС

*Доктор юридичних наук, професор
Олександр Деонисович Тихомиров*